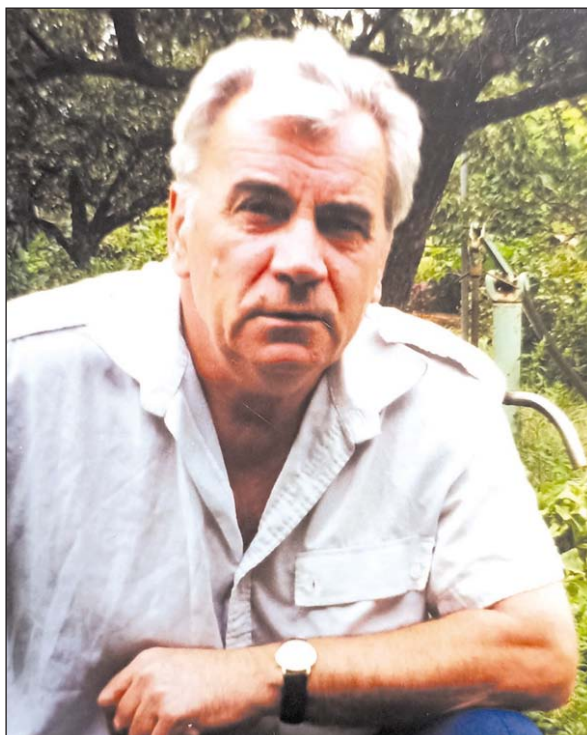

ПАМ'ЯТІ ІВАНА ІВАНОВИЧА МОВЧАНА

2 січня 2024 р. на 85 році життя відійшов у за-світи Іван Іванович Мовчан, відомий дослід-ник стародавнього Києва, кандидат історичних наук, Лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки.

Його служіння історико-археологічному вивченню Києва тривало понад 40 років. По-чалося в Державному історико-архитектурно-му заповіднику «Софійський музей» 1965 р., де він очолив філію «Кирилівська церква» і написав свою першу наукову роботу. У 1970 р. став науковим співробітником Інституту археології АН УРСР, у якому успішно працював до 2005 р., коли за станом здоров'я був змушений піти на пенсію.

За цей час І. І. Мовчан зробив визначний особистий внесок в археологічне дослідження стародавнього Києва. Йому належить честь локалізації знаменитого княжого Красного двора над Видубицьким монастирем, дослідження відомого археологічного комплексу «Китаєво», вивчення Ближніх печер Києво-Печерського монастиря, фундаментів храму Кловського монастиря, давньоруського могильника на Щекавиці, а також Копиревого кінця. Здобуті матеріали стали джерельною основою його кандидатської дисертації «Історична топографія околиць стародавнього Києва IX—XIII ст.», яку він успішно захистив 1986 р. і опублікував окремою монографією. З 1990 по 2005 рр. очолював новобудовну Старокиївську експедицію, що вела розкопки в межах міст Володимира та Ярослава і суттєво уточнила їх історичну топографію.

Упродовж 1982—1986 рр. І. І. Мовчан брав участь у розкопках західнослов'янського міста Старигарда (ФРН), що їх проводила Німецько-українська експедиція під керівництвом видатного німецького археолога-славіста, професора К. В. Штруве.

Багато часу й сил І. І. Мовчан віддавав громадській роботі: в Інституті археології, у якому 30 років очолював профспілкову організацію, і поза ним, на ниві охорони історико-культурної спадщини України як багаторічний Голова Київської міської організації Українського товариства охорони пам'яток історії і культури.

У пам'яті колег, усіх, кого зводила доля з І. І. Мовчаном, він, безсумнівно, залишиться одним із відданих лицарів київської археології, яку збагатив своїми власними відкриттями, і водночас надзвичайно порядною у життєвих взаєминах людиною. Про таких у народі говорять: «Із ним можна йти в розвідку». Не підведе і не зрадить. Вічна йому пам'ять.

П. П. Толочко